

MILJØ brevkassen

Ny som sikkerhedsrepræsentant

Laboranter har ry for at være aktive – ikke mindst i arbejdsmiljøsammenhænge. Overvejer du at stille op som sikkerhedsrepræsentant – eller er du lige blevet valgt – har du sikkert forskellige overvejelser om opgaver, rolle, regler og uddannelse.

På alle arbejdspladser med over 10 ansatte har arbejdsgiveren pligt til at opbygge en sikkerhedsorganisation, som typisk vil bestå af et varierende antal sikkerhedsgrupper, et sikkerhedsudvalg, og en daglig sikkerhedsleder.

Sikkerhedsrepræsentanten, som sammen med arbejdslederrepræsentanten danner en sikkerhedsgruppe, spiller en central rolle i arbejds miljøarbejdet.

Valg og beskyttelse

Sikkerhedsrepræsentanter sidestilles i lovgivningen på en række punkter med tillidsrepræsentanter, f.eks. med hensyn til beskyttelse og valgbarhed. Der er dog nogle forskelle: Sikkerhedsrepræsentanten vælges ofte af flere faggrupper, der vælges ikke suppleant for sikkerhedsrepræsentanten, og en sikkerhedsrepræsentant kan heller ikke "væltet".

Ledelsen har ingen indflydelse på, hvem der opstiller, eller hvem der bliver valgt – hvis den valgte ellers opfylder kravene til valgbarhed. Uorganiserede kan også vælges.

Ifølge lovgivningen er sikkerhedsrepræsentanten beskyttet mod afskedigelse eller anden forringelse af sine forhold på samme måde som tillidsrepræsentanter. Du skal huske at anmelde valget som sikkerhedsrepræsentant til din HK-afdeling – også hvis det er et genvalg. Valget skal også meddeles til arbejdsgiveren, som dog ikke skal godkende valget, men kan reagere, hvis reglerne ikke er fulgt. For at afskedige en sikkerhedsrepræsentant skal der være såkaldt "tvingende årsager".

Arbejds miljøuddannelse og tid

Sikkerhedsgruppemedlemmer skal gennemføre en 37 timers arbejdsmiljøuddannelse. Hvis du vælges som ny sikkerhedsrepræsentant, skal arbejdsgiveren senest fire uger efter tilmelde dig et kursus, som skal være gennemført senest otte måneder efter valget.

Sikkerhedsgruppen har krav på at kunne bruge den "fornødne tid" tid til at løse sine opgaver, og arbejdsgiveren har pligt til at afholde alle udgifter i forbindelse hermed.

"Den fornødne tid" til sikkerhedsarbejdet afhænger af arbejdspladsens art og størrelsen af den risiko, de ansatte er udsat for. Arbejdsgiveren vurderer – efter høring af sikkerhedsorganisationen – hvor megen tid, der skal stilles til rådighed for sikkerhedsorganisationens medlemmer. Spørgsmålet kan forelægges for Ar-

bejdstilsynet til afgørelse, hvis der opstår uenighed. Heldigvis har de fleste arbejdsgivere forståelse for, at sikkerhedsarbejdet på laboratorier kan være tidskrævende.

Nogle typiske opgaver

Generelt skal sikkerhedsrepræsentanten løse opgaverne i tæt samarbejde med arbejdslederrepræsentanten. Lovgivningen giver sikkerhedsrepræsentanten rige muligheder for indflydelse. Nogle eksempler på opgaver:

- Gennemførelse af arbejdspladsvurdering
- Kontrol af sikkerhedsudstyr
- Forebyggelse, registrering, anmeldelse og analyse af ulykker
- Vurdering af konsekvenser ved nyindkøb af apparatur
- Undersøgelse af behov og muligheder for substitution af farlige stoffer
- Inddragelse i planlægning af byggeprojekter eller ændringer i arbejdets organisering.

Rolle og ansvar

Opgaverne med arbejdsmiljø skal løses gennem et dagligt samarbejde i sikkerhedsgruppen, men når man som sikkerhedsrepræsentant har en valgt tillidspost, er det vigtigt at have opbakning fra sine kolleger.

Miljøbrevkassen

Har du et arbejdsmiljøproblem kan Miljøbrevkassen måske hjælpe.

Du kan skrive til:

miljøbrevkassen@dl-f.dk

Redaktionen består af Trine Hjorth Nielsen (faglig sekretær), Søren Kristensen (miljøudvalget) og Jørgen Stage Johansen (brevkasseredaktør).

Fortsættes næste side

Hvis du selv viser engagement, har det ofte en afsmittende effekt på kolleger. Prøv at være synlig – tilpas informationen og gør den så vedkommende som mulig.

Start med overskuelige opgaver og få dem løst. Du får ikke respekt, hvis du kaster dig ud i et stort antal sager, som alle strander uden positive resultater. Sørg helt generelt for at have skriftlig dokumentation.

Påvirkning af adfærd kan være nødvendigt, men du skal undgå rollen som politibetjent. Alle har medansvar for arbejdsmiljøet, og sikkerhedsrepræsentanten har ikke et større ansvar end kollegerne. Det er først og fremmest arbejdsgiverens ansvar, at reglerne bliver overholdt.

Hvis du opdager noget uforsvarligt, er det en god idé at tilbyde råd og vejledning. Sikkerhedsgruppen kan standse arbejdet, hvis der er akut overhængende fare, og det skal i givet fald straks meldes til arbejdsgiveren.

Viden og samarbejde

Den lovpligtige arbejdsmiljøuddannelse kan på længere sigt sjældent stå alene. Du får behov for supplerende uddannelse, og det er en fordel med et netværk, hvor man kan udveksle erfaringer med andre.

Det vil også være en god idé at have kontakt med tillidsrepræsentanten – bl.a. fordi varetagelsen af arbejdsmiljøområder som psykisk arbejdsmiljø og sundhedsfremme varetages af begge parter. Du kan tage kurser via HK, som også har hjemmesiden www.arbejdsmiljoportalen.dk, hvor du kan tilmelde dig et nyhedsbrev.

Nogle aktører i arbejdsmiljøapparatet

- Arbejdstilsynet er tilsynsmyndighed, som gennemfører inspektioner og kan give påbud. Her kan du også få rådgivning, og lovgivningen er tilgængelig på hjemmesiden www.at.dk. Reglerne om sikkerhedsorganisationen er beskrevet i At-vejledningerne F.2.1-F.2.9.
- Branchearbejdsmiljørådene er sammensat af arbejdsmarkedets parter. De fleste laboranter hører under Industriens Branchearbejdsmiljøråd. På www.i-bar.dk findes en række vejledninger for laboratorieområdet.
- Videncenter for Arbejdsmiljø formidler viden om arbejdsmiljø. Centret udgiver bl.a. magasinet Arbejdsmiljø, og man kan tilmelde sig et nyhedsbrev på www.vfa.dk. Litteratur kan købes via Arbejdsmiljøbutikken www.arbejdsmiljobutikken.dk.